

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 94/04-39

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 3. júna 2004 v senáte zloženom z predsedu Alexandra Bröstla, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcu Jána Mazáka v konaní o sťažnosti Ing. arch. I. R., bytom B., zastúpeného advokátom JUDr. P. M., CSc., B., vo veci porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 20/99 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo Ing. arch. I. R. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 20/99 p o r u š e n é b o l o .

2. Okresnému súdu Bratislava II p r i k a z u j e , aby v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 20/99 konal bez zbytočných prietáhov.

3. Ing. arch. I. R. priznáva finančné zadostučinenie 20 000 Sk (slovom dvadsaťtisíc slovenských korún), ktoré je Okresný súd Bratislava II povinný mu vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Okresný súd Bratislava II je povinný uhradiť Ing. arch. I. R. trovy konania 9 340 Sk (slovom deväťtisícristoštyridsať slovenských korún) na účet jeho advokáta JUDr. P. M., CSc., B., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 6. marca 2003 doručené podanie Ing. arch. I. R., bytom B. (ďalej len „sťažovateľ“), označené ako „Sťažnosť“. Z jeho obsahu vyplynulo, že sťažovateľ ním namieta zbytočné prietahy v konaní Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) vedenom pod sp. zn. 13 C 20/99 a v konaní Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) vedenom pod sp. zn. 9 Co 358/02 proti VITAL, a. s., o zaplatenie autorskej odmeny za vytvorenie a využívanie dizajnu kancelárskeho nábytku.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti okrem iného uviedol:

«V roku 1994 sťažovateľ vytvoril dielo užitého umenia – dizajn kancelárskeho nábytku s názvom „Profesionál“.

15. marca 1996 sťažovateľ podal na Obvodný súd Bratislava 2 – teraz Okresný súd Bratislava II návrh na konanie o zaplatenie autorskej odmeny za vytvorenie a užívanie dizajnu nábytku voči odporcovi – spoločnosti IDEA, spol. s r. o., so sídlom v Bratislave, ktorý dizajn využíval a uzavrel zmluvu s inou právnickou osobou – spoločnosťou VITAL, a. s. (pred zmenou VITAL, s. r. o.) – takisto odporca v tomto občianskoprávnom konaní – ktorá vo svojej podnikateľskej činnosti vyrábala podľa neho nábytok.

30. mája 1996 bolo prvé pojednávanie.

Sťažovateľ – navrhovateľ konania pred Obvodným súdom Bratislava 2 písomným „Doplnením žaloby o zaplatenie autorskej odmeny a zaujatím stanoviska k nedoručeniu žaloby“ rozšíril 14. júna 1996 okruh žalovaných o VITAL, s. r. o. Okresný súd Bratislava II uznesením z 12. februára 1997 uznesením sp. zn. 13 C 107/96 pripustil, aby do konania pristúpil ako odporca v 2. rade VITAL, s. r. o. Proti tomuto uzneseniu podal VITAL, s. r. o. odvolanie, o ktorom Krajský súd v Bratislave uznesením z 23. mája 1997 sp. zn. 26 Co 24/97 rozhodol tak, že potvrdil uznesenie Okresného súdu Bratislava II.

11. novembra 1997 bolo druhé pojednávanie.

Medzitým odporca – spoločnosť IDEA, spol. s r. o., na základe rozhodnutia valného zhromaždenia z 26. 5. 1995 vstúpila do likvidácie. Nakoľko likvidátor zistil predĺženie likvidovanej spoločnosti, podal návrh na vyhlásenie konkurzu, ktorý Krajský súd v Bratislave dňa 29. 10. 1999 zamietol pre nedostatok majetku a spoločnosť IDEA, spol. s r. o., bola z obchodného registra dňom 25. 2. 2000 vymazaná.

Vzhľadom na to, že likvidátor na pojednávaní dňa 11. novembra 1997 uviedol, že podá návrh na vyhlásenie konkurzu na likvidovanú spoločnosť, bol návrh voči odporcovi – IDEA, spol. s r. o., dňom 2. 6. 1998 vzatý späť, aby zbytočne nedochádzalo k prieťahom v konaní. Autorské dielo využíval odporca VITAL, a. s. (pred zmenou VITAL, s. r. o.).

Okresný súd Bratislava II listom z 18. septembra 1998 č. 13 C 107/96 oznamuje právnenému zástupcovi navrhovateľa konania, že vec „z dôvodu miestnej nepríslušnosti (sídlo odporcu VITAL, s. r. o., je v Žiline) postupuje Okresnému súdu v Žiline.“. Právny zástupca navrhovateľa konania písomným podaním z 8. októbra 1998

- a) upresnil odporcu v 2. rade, ktorým sa stal VITAL, a. s., keďže VITAL, s. r. o., zmenil svoju právnu formu,*
- b) namietal postúpenie kauzy Okresnému súdu v Žiline, pretože podľa § 11 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov „príslušnosť sa určuje podľa okolností, ktoré tu sú v čase začatia konania a trvá až do jeho skončenia.“.*

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 30. novembra 1998 sp. zn. Ndc 446/98 rozhodol, že „na prejednanie veci... je miestne príslušný Okresný súd Bratislava II.“

Okresný súd Bratislava II prideliť veci novú sp. zn.: 13 C 20/99.

Ďalšie pojednávania boli 22. apríla 1999, 18. novembra 1999, 25. januára 2000, 16. marca 2000, 18. apríla 2000, 25. mája 2000, 14. septembra 2000, 12. októbra 2000 sa nekonalo, 17. mája 2001 a 6. septembra 2001. Odporca VITAL, a. s., sa nezúčastnil 7 pojednávani, nepredkladal súdu včas a riadne dôkazy. Na pojednávaní 2. októbra 2001 bol vyneseny rozsudok, ktorým Okresný súd Bratislava II zamietol návrh na konanie o zaplatenie autorskej odmeny za vytvorenie a používanie dizajnu pretože odporcovi „... v spore chýba pasívna vecná legitímácia“.

20. júna 2000 vzhľadom na priebeh konania na Okresnom súde Bratislava II sťažovateľ – navrhovateľ občianskoprávneho konania podal návrh na vydanie predbežného opatrenia, pretože mal obavu, že výkon súdneho rozhodnutia je ohrozený. Okresný súd Bratislava II tento návrh na nariadenie predbežného opatrenia uznesením sp. zn. 13 C 20/99 z 18. júla 2000 zamietol.

Sťažovateľ podal 8. novembra 2001 na Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky sťažnosť na prieťahy v konaní. Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky odstúpilo túto sťažnosť na vybavenie predsedovi Okresného súdu Bratislava II, ktorý listom z 18. marca 2002, Spr. 2031/02, sťažovateľovi oznámil, že v predmetnej veci nezistil prieťahy v konaní, a teda sťažnosť hodnotí ako neopodstatnenú.

Po doručení rozsudku Okresného súdu Bratislava II z 2. októbra 2001 sp. zn. 13 C 20/99 – navrhovateľovi doručený 29. novembra 2001 – navrhovateľ občianskoprávneho konania podal 12. decembra 2001 riadny opravný prostriedok – odvolanie. Súčasne podľa § 138 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov požiadal o priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov. Okresný súd Bratislava II uznesením sp. zn. 13 C 20/99 z 3. júna 2002 priznal navrhovateľovi vzhľadom na jeho sociálnu situáciu čiastočné oslobodenie od súdnych poplatkov.

Krajský súd v Bratislave uvedenú kauzu vedie pod spisovou značkou 9 Co 358/02; súdny spis v rámci odvolacieho konania bol Okresným súdom Bratislava II Krajskému súdu v Bratislave doručený 7. augusta 2002.

... 1. Od 14. júna 1996, kedy bol Okresnému súdu Bratislava II podaný návrh na rozšírenie okruhu povinných v konaní o ďalší subjekt, do 12. februára 1997, kedy bolo o tomto návrhu rozhodnuté, uplynulo 8 mesiacov.

2. *Od druhého pojednávania (11. novembra 1997) do 18. septembra 1998, kedy Okresný súd Bratislava II oznamuje odstúpenie veci z dôvodu miestnej nepríslušnosti, uplynulo 10 mesiacov.*

3. *Väčšina súdnych pojednávanií bola taká, že po otvorení súdneho pojednávania súd konštatoval, že sa nedostavil ani odporca konania ani jeho právny zástupca a pojednávanie ukončil. Tento stav trval od pojednávania 22. apríla 1999 až do pojednávania, na ktorom bol vynesovaný rozsudok t. j. 2. októbra 2001.*

4. *Vzhľadom na postup Okresného súdu Bratislava II sťažovateľ – navrhovateľ občianskoprávneho súdneho konania sa podľa zákona č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a o voľbách prísediacich (zákon o štátnej správe súdov) v znení neskorších predpisov, obrátil so sťažnosťou na Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky.*

5. ...

6. *Celá vec, ktorú prejednával Okresný súd Bratislava II, nie je zložitou vecou, ani skutkovo, ani právne, ani procesne. Nebolo treba vykonávať zložité a na čas náročné procesné úkony.»*

Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd vyhovel tejto jeho sťažnosti:

„a) a vyslovil, že postupom Okresného súdu Bratislava II, sp. zn. 13 C 107/96, resp. 13 C 20/99, a Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 9 Co 358/02, bolo porušené základné právo sťažovateľa Ing. arch. I. R. na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov priznané v čl. 48 ods. 2 Ústavy a prejednanie záležitosti v primeranej lehote priznané v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v znení protokolov

b) a podľa

ba) čl. 127 ods. 2 Ústavy zakázal pokračovať v porušovaní práva sťažovateľa na prejednanie a rozhodnutie jeho veci bez zbytočných prietahov a v primeranej lehote,

bb) čl. 127 ods. 3 Ústavy priznal sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie vo výške 1 000 000 Sk.“

Sťažovateľ doplnil svoju sťažnosť podaním zo 7. mája 2003 (doručeným ústavnému súdu 13. mája 2003) o informácie o podaných sťažnostiach na prietahy v konaní orgánom

štátnej správy súdov a o ďalšie odôvodnenie rozsahu požadovaného finančného zadost'učinenia.

Ústavný súd predbežne prerokoval s'ťažnosť s'ťažovateľa na neverejnom zasadnutí senátu podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a v časti, v ktorej s'ťažovateľ namieta porušenie jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) okresným súdom ju uznesením sp. zn. II. ÚS 94/04 z 8. apríla 2004 prijal na ďalšie konanie.

Po prijatí s'ťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vyzval právneho zástupcu s'ťažovateľa a predsedu okresného súdu, aby sa vyjadrili, či trvajú na ústnom pojednávaní, a predsedu okresného súdu zároveň vyzval, aby sa vyjadril aj k s'ťažnosti a jej prijatiu na ďalšie konanie.

Právny zástupca s'ťažovateľa a JUDr. M. Š., poverená zastupovaním predsedníčky okresného súdu, oznámili ústavnému súdu, že netrvajú na ústnom pojednávaní.

Poverená predsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení k s'ťažnosti z 24. mája 2004 (Spr. 3131/04, doručenom ústavnému súdu 28. mája 2004) okrem toho uviedla:

„... Po oboznámení sa s obsahom s'ťažnosti ako i obsahom predmetného spisu som dospela k názoru, že vo veci nie sú prieťahy v konaní. Z tohto dôvodu považujem s'ťažnosť za neopodstatnenú.

Časové úseky medzi jednotlivými úkonmi zodpovedajú zaťaženosti jednotlivých sudcov na tunajšom súde, pričom poukazujem na tú skutočnosť, že dĺžku konania jednoznačne ovplyvňuje konanie odporcu.“

II.

Sťažovateľ sa svojou sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva upraveného v čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého „Každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov...“ , a porušenia práva upraveného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého „Každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom...“ , v konaní okresného súdu vedenom pod sp. zn. 13 C 20/99.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „odstránenie stavu právnej neistoty je podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov“ (II. ÚS 61/98), pričom „tento účel možno zásadne dosiahnuť právoplatným... rozhodnutím. Nestačí, ak štátny orgán vo veci koná“ (II. ÚS 26/95). K vytvoreniu stavu právnej istoty preto dochádza až „právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu“ (I. ÚS 10/98).

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietáhom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (II. ÚS 74/97, I. ÚS 70/98) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria ústavný súd považuje aj povahu prejednávanej veci.

1. Pokiaľ ide o právnu a faktickú zložitosť veci, ústavný súd zo spisu okresného súdu zistil, že konanie vedené na tomto súde pod sp. zn. 13 C 20/99 sa týka zaplatenia odmeny za autorské dielo (vytvorenie dizajnu kancelárskeho nábytku a jeho používanie). Konanie a dokazovanie v takýchto veciach môže byť fakticky a časovo náročné. Ak však nie sú medzi účastníkmi konania pochybnosti o základných skutočnostiach (čo platí aj v tomto konkrétnom prípade), možno takúto vec pri sústredenom postupe okresného súdu a pri správnej aplikácii právnych predpisov z oblasti autorského práva uzavrieť bez zbytočných prietáhov v konaní.

2. Pokiaľ ide o správanie sťažovateľa v konaní okresného súdu sp. zn. 13 C 20/99, možno ho v zásade hodnotiť ako súčinnosť, keď reagoval na výzvy okresného súdu a doplnil požadované podklady pre jeho rozhodovaciu činnosť. Ústavný súd konštatoval, že sťažovateľ, resp. jeho právny zástupca sa zúčastnili na nariadených pojednávaniach, resp. svoju neúčasť ospravedlnili.

Na priebeh doterajšieho konania pred okresným súdom malo značný vplyv správanie druhého účastníka pojednávania, žalovaného, ktorý sa nezúčastnil na siedmich pojednávaniach nariadených okresným súdom v období od 22. apríla 1999 až do vyhlásenia rozsudku, t. j. do 2. októbra 2001.

3. Tretím kritériom, ktorého použitím ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, bol postup samotného okresného súdu.

Z postupu okresného súdu vo veci sp. zn. 13 C 20/99 vyplynulo, že spis bol postúpený okresnému súdu 11. januára 1999. Okresný súd nariadil prvé pojednávanie vo veci na 22. apríl 1999. Z ďalej nariadených pojednávanií (14. október 1999, 18. november 1999, 25. január 2000, 16. marec 2000, 18. apríl 2000, 25. máj 2000, 14. september 2000, 12. október 2000, 17. máj 2001, 6. september 2001) väčšina bola odročená, meritórnym význam mali iba pojednávania uskutočnené 18. novembra 1999, 16. marca 2000 a 18. apríla 2000. V tomto období okresný súd konal neefektívne, pretože jeho postup spočíval iba v nariaďovaní a následnom odročovaní pojednávanií. V období medzi pojednávaniami od 12. októbra 2000 do 17. mája 2001 vznikol prietah v konaní okresného súdu v trvaní siedmich mesiacov.

Okresný súd na pojednávaní nariadenom na 2. október 2001 rozhodol vo veci rozsudkom, ktorým návrh sťažovateľa zamietol z dôvodov jeho neopodstatnenosti (*„Keďže odporcovi nevznikla povinnosť zaplatiť autorskú odmenu za vytvorenie a použitie predmetného diela, v spore mu chýba pasívna legitímácia.“*).

Odvolanie sťažovateľa proti rozsudku bolo doručené okresnému súdu 12. decembra 2001.

Odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu uznesením č. k. 9 Co 358/02-148 zo 16. októbra 2003 ako vecne nesprávny podľa § 221 ods. 1 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku a vrátil mu vec na ďalšie konanie. Odvolací súd dospel k záveru, že právny základ nároku sťažovateľa je daný, že sťažovateľovi ako autorovi vznikol voči odporcovi nárok na autorskú odmenu, keď odporca jeho dielo používa (v danom prípade nejde o nijakú výnimku z práva na autorskú odmenu), a že „*bude úlohou súdu prvého stupňa doplniť dokazovanie na zistenie skutkového stavu, ohľadne výšky autorskej odmeny*“ (nariadením znaleckého dokazovania v zmysle § 127 Občianskeho súdneho poriadku). Spis bol okresnému súdu vrátený 18. decembra 2003.

V období po vrátení veci ústavný súd zistil (spis bol na ústavnom súde od 5. marca 2004 do 15. apríla 2004), že spis bol pridelený 26. apríla 2004 zákonnej sudkyňi JUDr. V., pričom do tohto obdobia nebol vo veci urobený ďalší úkon.

Ústavný súd uzavrel, že v konaní okresného súdu sp. zn. 13 C 20/99, ktoré prebieha takmer päť a pol roka, zaznamenal obdobie nečinnosti síce len siedmich mesiacov, avšak jeho navonok časovo plynulé úkony v ostatných fázach konania (formálne nariadenie celkovo dvanástich pojednávaní vo veci väčšinou odročených) neviedli k vytvoreniu zásadných predpokladov pre vydanie vecne správneho rozhodnutia a k vytvoreniu stavu právnej istoty sťažovateľa, čo viedlo k zrušeniu jeho rozsudku odvolacím súdom a vráteniu veci sťažovateľa okresnému súdu na ďalšie konanie (pričom ani po vrátení veci okresnému súdu od 18. decembra 2003 sa zatiaľ nekoná plynulo). Ústavný súd takéto konanie okresného súdu zhodnotil ako neefektívne v trvaní jeden a pol roka, ktoré malo za následok porušenie základného práva sťažovateľa upraveného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v konaní okresného súdu sp. zn. 13 C 20/99.

III.

Ak ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vysloví, že k porušeniu práva došlo právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, prípadne nečinnosťou, zruší takéto rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah, prípadne prikáže tomu, kto právo porušil, aby vo veci konal. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže zároveň na žiadosť osoby, ktorej práva boli porušené, rozhodnúť o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia.

1. Ústavný súd v súlade so svojím rozhodnutím o porušení základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v zmysle § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde prikázal okresnému súdu, aby vo veci sp. zn. 13 C 20/99 konal bez zbytočných prieťahov.

2. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy: „Ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.“

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde „Ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha“. Z ustanovenia § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde vyplýva, že primerané finančné zadosťučinenie má povahu náhrady nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch.

Sťažovateľ požadoval priznanie finančného zadosťučinenia 1 000 000 Sk, pričom v tejto súvislosti žiadal zohľadniť

„a) časové hľadisko. Od 15. marca 1996, keď bola podaná žaloba na Okresný súd Bratislava II až po súčasnosť uplynulo viac ako sedem rokov...“

b) záujmové hľadisko. Odporca konania... mohol využívať vo svoj prospech, pre podnikanie peniaze – autorskú odmenu, ktorú mal vyplatiť pánovi Ing. arch. I. R... Primerané finančné zadosťučinenie ako náhrada nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch... je vyjadrením popierania ústavného práva vo vzťahu, v tomto konkrétnom prípade k autorskému právu.“

c) hľadisko nákladov. Rozsah požadovaného primeraného finančného zadosťučinenia zároveň zohľadňuje náklady, ktoré pán Ing. arch. I. R. musel vynaložiť v súvislosti s domáhaním sa svojho práva. Pritom tu nejde o zohľadňovanie materiálneho aspektu, ale ide o vyjadrenie vzťahového zaťaženia, ktoré najintenzívnejšie smeruje proti rodine sťažovateľa.

d) hľadisko medzinárodnoprávných záväzkov Slovenskej republiky. Záväzky Slovenskej republiky... smerujú jednoznačne k tomu, aby Ústavný súd Slovenskej republiky priznal primerané finančné zadosťučinenie ako náhradu nemajetkovej ujmy v tých prípadoch, keď súdy Slovenskej republiky porušujú ústavné právo fyzických osôb...“

Pri určení výšky primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza Európsky súd pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu. Súčasne sa pritom riadil úvahou, že cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je síce zmiernenie majetkovej ujmy, avšak nie aj prípadná náhrada škody.

Hoci ústavný súd prikázal okresnému súdu, aby v označenom súdnom konaní konal bez zbytočných prietáhov, vychádzal z názoru, že porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno účinne odstrániť len uplatnením tejto jeho právomoci. V dôsledku toho ústavný súd považoval za potrebné rozhodnúť aj o náhrade nemajetkovej ujmy, ktorá sťažovateľovi vznikla, a to priznaním primeraného finančného zadosťučinenia.

Vzhľadom na celkovú dobu konania okresného súdu v konaní sp. zn. 13 C 20/99 berúc do úvahy konkrétne okolnosti a povahu prípadu vrátane pozície sťažovateľa sprevádzanej pocitom neistoty, ako aj naplnenie princípu spravodlivosti ústavný súd považoval priznanie sumy 20 000 Sk (slovom dvadsaťtisíc slovenských korún) za primerané finančné zadosťučinenie podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

3. Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré vznikli právnomu zástupcovi sťažovateľa advokátovi JUDr. P. M., CSc., a ktoré vyčíslil sumou

9 340 Sk (§ 1 ods. 3, § 13 ods. 8, § 16 a § 25 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb), pričom vychádzal z výšky priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za 1. polrok roku 2003, ktorá bola 13 602 Sk (pre účely odmeny za úkony po 1. januári 2004). Náhrada bola priznaná za dva úkony po 4 530 Sk a po 140 Sk režijný paušál.

Úhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 Občianskeho súdneho poriadku).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. júna 2004